

ความพึงพอใจของครูต่อการจัดการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดเทศบาลนครสมุทรสาคร

ธนาพร มั่นสมัญชุตทา*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูต่อการจัดการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลนครสมุทรสาคร จำแนกตามวุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครสมุทรสาคร ปีการศึกษา 2559 จำนวน 6 โรงเรียน จำนวน 103 คน ซึ่งกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง Krejcie and Morgan โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบหาความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .980 สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์เปรียบเทียบความพึงพอใจของครูโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสมุทรสาคร จำแนกตามวุฒิการศึกษา วิเคราะห์โดยการทดสอบค่าที (t test) แบบ Independent samples สำหรับประสบการณ์ในการทำงาน วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - way ANOVA) และทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe' Post hoc Comparison) กำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิจัยพบว่า

1. ครูมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลนครสมุทรสาคร ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ครูมีความพึงพอใจในระดับมาก 2 ด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการบริหารงานทั่วไป ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านบริหารงานวิชาการ นอกนั้นมีความพึงพอใจในระดับปานกลาง โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านบริหารงานบุคคล ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านบริหารงานงบประมาณ
2. ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลนครสมุทรสาคร ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันทางสถิติ
3. ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลนครสมุทรสาคร ด้านการบริหารงานวิชาการ และด้านการบริหารงานทั่วไปไม่แตกต่างกันทางสถิติ ส่วนด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 10 ปีขึ้นไป มีความพึงพอใจต่อ

* นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

การจัดการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลนครสมุทรสาครอยู่ในระดับสูงกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 5 ปี

คำสำคัญ

ความพึงพอใจ การจัดการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา

บทนำ

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาคนและนำพาประเทศให้เจริญก้าวหน้าในทุกด้านและทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกที่ก้าวไปอย่างไม่หยุดยั้ง ดังนั้น การพัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพจึงเป็นการพัฒนาคุณภาพของชีวิตคนให้มีคุณภาพควบคู่กันไปด้วย การจัดการศึกษาให้มีคุณภาพก็เป็นสิ่งที่มีความยากลำบาก ดังที่ กระทรวงศึกษาธิการ (2546, หน้า 72) กล่าวสรุปว่า การจัดการศึกษาจะประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับผู้บริหารและครูเป็นสำคัญ ถ้าบุคลากรเหล่านี้มีความพึงพอใจในการทำงาน มีขวัญและกำลังใจดีก็必将มีความร่วมมือร่วมใจในการปฏิบัติงานปรับเปลี่ยนการจัดการศึกษาให้มีความเจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น เสียสละ อุทิศตน มีความคิดริเริ่มในการทำงาน

การบริหารการศึกษาเป็นหน้าที่สำคัญของผู้บริหาร เพราะโรงเรียนเป็นหน่วยงานทางการศึกษาที่สำคัญ ที่จะส่งผลให้การจัดการศึกษามีคุณภาพเป็นไปตามเป้าหมายการศึกษาชาติ ซึ่งเป็นที่กล่าวกันโดยทั่วไปในการศึกษาในปัจจุบันว่า ผู้บริหารต้องมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา ซึ่งกำหนดไว้ มี 4 ด้าน คือ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล การบริหารงานทั่วไป (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545, หน้า 24)

โรงเรียนเป็นหน่วยงานที่สำคัญในการจัดการศึกษาที่จะต้องได้รับความร่วมมือจากผู้บริหาร ครู คณะกรรมการสถานศึกษา รวมทั้งผู้ปกครองของนักเรียน เพื่อให้มีส่วนร่วมในการคิดวางแผน กำหนดนโยบายของสถานศึกษา ตามที่ ภาณุรุจ ทราชสมุทร (2548) พบปัญหาด้านต่างๆ เช่น หลักสูตรและรายวิชาต่างๆ ไม่ทันสมัย ด้านงบประมาณยังไม่มีระบบการบริหารจัดการที่ชัดเจน ด้านบริหารงานบุคคลยังไม่มีการพัฒนาครูอย่างต่อเนื่อง ด้านการบริหารงานทั่วไปขาดสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน อย่างไรก็ตามโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสมุทรสาคร ยังพบปัญหาในการจัดการศึกษาในด้านต่างๆ เช่น ปัญหาการจัดการเรียนการสอน เกี่ยวกับเรื่องหลักสูตร สื่อการเรียนการสอน ปัญหางานธุรการ การเงิน การพัสดุที่เกิดจากการปฏิบัติผิดระเบียบการทุจริต หรือการบริหารงานที่ขาดประสิทธิภาพ ปัญหาการพัฒนาบุคลากร การขาดครูที่มีความรู้ความชำนาญโดยตรง การสร้างขวัญ และกำลังใจ รวมถึงส่งผลไปกระทบกับความสัมพันธ์กับเพื่อร่วมงาน อาคารสถานและสิ่งแวดล้อม ในโรงเรียนมีบรรยากาศที่ไม่เอื้อต่อการเรียนรู้เท่าที่ควร

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจ ที่จะศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อการจัดการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดเทศบาลนครสมุทรสาคร เพื่อนำผลวิจัยครั้งนี้มาปรับปรุงแก้ไขและหาแนวทางพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้มีคุณภาพทางการศึกษาที่มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูต่อการจัดการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลนครสมุทรสาคร จำแนกตามวุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

ขอบเขตการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครสมุทรสาคร ปีการศึกษา 2559 จำนวน 6 โรงเรียน จำนวน 140 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครสมุทรสาคร ปีการศึกษา 2559 จำนวน 6 โรงเรียน จำนวน 103 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มอย่างง่ายของ Krejcie and Morgan โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (simple random sampling)

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

ตัวแปรตาม ได้แก่ ความความพึงพอใจของครูต่อการจัดการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลนครสมุทรสาคร โดยศึกษาใน 4 ด้าน คือ (1) ด้านการบริหารงานวิชาการ (2) ด้านการบริหารงานงบประมาณ (3) ด้านการบริหารงานบุคคล (4) ด้านการบริหารงานทั่วไป

วิธีดำเนินการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence: IOC) และหาความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .980 โดยแบบสอบถามแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วยวุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความความพึงพอใจของครูต่อการจัดการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลนครสมุทรสาคร เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ ความพึงพอใจมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนความพึงพอใจมากที่สุดไปหาน้อยที่สุดคือ 5 4 3 2 และ 1

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์สถานภาพส่วนบุคคล ได้แก่ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน โดยใช้ความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)
2. วิเคราะห์ความพึงพอใจของครูต่อการจัดการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลนครสมุทรสาคร โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)
3. วิเคราะห์เปรียบเทียบความพึงพอใจของครูต่อการจัดการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลนครสมุทรสาครจำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยการวิเคราะห์ค่าที (t -test) แบบ Independent samples
4. วิเคราะห์ความพึงพอใจของครูต่อการจัดการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดเทศบาลนครสมุทรสาคร จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One – way ANOVA) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe' Post hoc Comparison)

ผลการวิจัย

1. ครูที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี และมีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปี
2. ครูมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลนครสมุทรสาคร ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการบริหารงานทั่วไปมีค่าเฉลี่ยสูงสุด และด้านการบริหารงานงบประมาณมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด
3. ครูมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลนครสมุทรสาคร ด้านการบริหารงานวิชาการ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ จัดให้มีการประชุมหรืออบรมครูเพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษา ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ส่งเสริมให้ครูมีการประเมินผลการเรียนรู้ ตามสภาพจริงอย่างหลากหลาย
4. ครูมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลนครสมุทรสาคร ด้านการบริหารงานงบประมาณ ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ส่งเสริมให้มีกองทุนสวัสดิการให้ครูในโรงเรียน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ส่งเสริมให้มีการจัดทำระบบบัญชีการเงินที่เป็นระบบถูกต้องและเป็นปัจจุบัน
5. ครูมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลนครสมุทรสาคร ด้านการบริหารงานบุคคล ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สร้างเสริมขวัญและกำลังใจให้ครูอย่างสม่ำเสมอ และคอยให้คำปรึกษาเมื่อครูเจอปัญหา ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ขีดหลักความยุติธรรม เสมอภาค ในการบริหารงาน

6. ครูมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลนครสมุทรสาคร ด้านการบริหารงานทั่วไป ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ปรับปรุง พัฒนาจัดบริการด้านห้องน้ำ ห้องส้วมนักเรียนให้มีความสะอาด ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน

7. ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลนครสมุทรสาคร ในภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกันทางสถิติ

8. ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลนครสมุทรสาคร ด้านการบริหารงานวิชาการ และด้านการบริหารงานทั่วไป ไม่แตกต่างกันทางสถิติ ส่วนด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 10 ปีขึ้นไป มีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลนครสมุทรสาคร ด้านการบริหารงานงบประมาณด้านการบริหารงานบุคคล และภาพรวมอยู่ในระดับสูงกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 5 ปี

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของครูต่อการจัดการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลนครสมุทรสาคร มีประเด็นสำคัญที่จะนำมาอภิปราย ดังนี้

1.ครูมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลนครสมุทรสาคร ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การจัดการศึกษาของโรงเรียนตอบสนองความต้องการของครู โดยครูบางส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการสนับสนุนกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน ซึ่งส่งผลให้ได้รับการยอมรับจากครูยังไม่เป็นผลที่น่าพึงพอใจเท่าที่ควร ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ หวน พันธุพันธ์ (2548, หน้า 3) กล่าวว่า การจัดการศึกษา เป็นการจัดกิจกรรมต่างๆ ที่ควรให้บุคลากรร่วมมือกันดำเนินการตั้งแต่บุคลากรภาพความรู้ ความสามารถ พฤติกรรม และคุณธรรม เพื่อให้ค่านิยมตรงกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการบริหารงานทั่วไป มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนรับฟังข้อเสนอแนะจากผู้ปกครอง ชุมชน ในทุกๆ เรื่อง แล้วนำข้อเสนอแนะ ดำเนินการปรับปรุงพัฒนาโรงเรียนเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนมากที่สุด ตลอดจนหมั่นตรวจสอบอาคาร โรงเรียนให้มีความแข็งแรง มั่นคง เพียงพอแก่นักเรียน รวมถึงการพัฒนาจัดบริการด้านอาหาร น้ำดื่ม ห้องน้ำ ให้สะอาดถูกสุขอนามัยอยู่เสมอ และเพียงพอต่อความต้องการของนักเรียน ตลอดจนจัดระบบบริหารสวัสดิการเพื่อช่วยเหลือ นักเรียน และผู้ปกครอง นอกจากนี้ยังเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนสนับสนุนกิจกรรมของโรงเรียน จัดระบบวางแผนมาตรการด้านความปลอดภัยของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ กระทรวงศึกษาธิการ (2546, หน้า 38-46) กล่าวว่า การบริหารงานทั่วไปครอบคลุมถึงการดูแลและพัฒนาอาคารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาให้มีความ

มันคง ปลอดภัย และสอดคล้องกับการศึกษาของ นัฏดาใน หาญอนุพงศ์ (2557) เรื่อง *ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาในสังกัดเทศบาล จังหวัดชัยนาท* ในด้านการบริหารงานทั่วไป พบว่า อยู่ในระดับมาก

สำหรับด้านการบริหารงานงบประมาณ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า บางครั้งการจัดทำระบบบัญชีการเงินยังไม่เป็นระบบที่ถูกต้องและยังไม่เป็นปัจจุบัน แต่ทางโรงเรียนก็ได้ส่งเสริมให้ครูใช้พัสดุและสินทรัพย์ของโรงเรียนให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน ส่งเสริมให้มีกองทุนสวัสดิการให้ครูในโรงเรียน กำหนดให้มีการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และรายงาน ผลการใช้เงินและผลการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ การเบิกจ่ายงบประมาณตามแผนปฏิบัติการประจำปี ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ (2546, หน้า 39) การบริหารจัดการด้วยความคล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้ โดยยึดหลักการบริหารมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์และบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ให้มีการจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษา รวมทั้งจัดหารายได้จากการบริการ มาใช้บริหารจัดการเพื่อประโยชน์ทางการศึกษา และสอดคล้องกับการศึกษาของ รุ่งรัศมี โกศล (2559) เรื่อง *ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษากลุ่ม 7 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานีเขต 1* พบว่า ครูมีความพึงพอใจต่อการบริหารโรงเรียนด้านการบริหารงบประมาณมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อในแต่ละด้าน พบว่า

1.1 ครูมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลนครสมุทรสาครด้านการบริหารงานวิชาการ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ จัดให้มีการประชุมหรืออบรมครูเพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารจัดการอบรมให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร รวมทั้งสนับสนุนให้ครูมีส่วนร่วมในการกำหนดหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้เพื่อให้การจัดการศึกษามีคุณภาพ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ จันทรานี สงวนนาม (2553, หน้า 148-149) กล่าวสรุปว่า การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้เป็นไปตามกรอบหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานจะมีคุณภาพได้นั้นต้องได้รับความร่วมมือจากผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง และชุมชนในการกำหนดหลักสูตร และตรวจสอบคุณภาพการจัดการศึกษา และสอดคล้องกับแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ (2543, หน้า 5-16) กล่าวสรุปว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทในการชี้แจงทำความเข้าใจให้ครูตระหนักถึงความสำคัญ และความจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตร และสอดคล้องกับการศึกษาของ อลิษา มงคล (2556) เรื่อง *ความพึงพอใจของครูผู้สอนต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนน้ำรินพิทยาคม อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก* พบว่า การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาสอดคล้อง กับวิสัยทัศน์ เป้าหมายคุณลักษณะที่พึงประสงค์ สามารถนำหลักสูตรไปใช้ มีการติดตามประเมินผลการใช้สูตร ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรตามความเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับมาก

สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ส่งเสริมให้ครูมีการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงอย่างหลากหลาย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารส่งเสริมให้ครูใช้หลักประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงแต่ยังไม่มีความหลากหลายและไม่สอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนในปัจจุบันเท่าที่ควร ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ดำรง พลโภชน (2545, หน้า 28-31) กล่าวสรุปว่า ผู้บริหารควรสนับสนุนให้ครูพัฒนาการเรียนการสอนที่หลากหลายควบคู่กับการประเมินผลการเรียนรู้ และสอดคล้องกับการศึกษาของ เทอดชัย ไสยลักษณ์ (2555) เรื่อง *ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2* พบว่า โรงเรียนควรจะต้องส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากร ได้รับการอบรมปฏิบัติการ โดยผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะทาง เพื่อจัดการเรียนรู้ที่มีความหลากหลาย ส่งเสริมให้ บุคลากรสร้างเครื่องมือที่มีความเหมาะสมในการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดในระดับมาก

1.2 ครูมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลนครสมุทรสาคร ด้านการบริหารงานงบประมาณ ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ส่งเสริมให้มีกองทุนสวัสดิการให้ครูในโรงเรียน ทั้งนี้เป็นเพราะว่าสถานศึกษามีกองทุนสวัสดิการเพื่อให้บุคลากรในโรงเรียนได้เบิกเกี่ยวกับค่ารักษาพยาบาล ค่าเล่าเรียนของบุตร รวมถึงการกู้ยืมเงินเพื่อใช้จ่ายในกรณีฉุกเฉิน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ (2550, หน้า 40) กล่าวสรุปว่าสถานศึกษามีการจัดสรรงบประมาณเพื่อเป็นสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร ค่ารักษาพยาบาลให้กับบุคลากรภายในสถาน และสอดคล้องกับการศึกษาของ มณฑา สานต์สุทริกุล (2556) *ความพึงพอใจของครูในการปฏิบัติงานของครู โรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3* พบว่า ด้านเงินเดือนและสวัสดิการแก่บุคลากรในสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับมาก

สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ส่งเสริมให้มีการจัดทำระบบบัญชีการเงินที่เป็นระบบถูกต้องและเป็นปัจจุบัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะบุคลากรที่รับผิดชอบไม่มีความรู้ความสามารถเพียงพอ จึงไม่เข้าใจระบบบัญชีการเงินอย่างถูกต้องและแท้จริง จึงทำให้ระบบบัญชีการเงินไม่เป็นปัจจุบัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ (2550 , หน้า 40) กล่าวสรุปว่า สถานศึกษาควรวางแผนกลยุทธ์ รวมถึงการจัดทำข้อมูลและระบบฐานสินทรัพย์ให้ถูกต้องและปัจจุบัน การบริหารงานงบประมาณ เป็นภารกิจงานเกี่ยวกับการศึกษา วิเคราะห์การจัดและพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา มีการวางแผนกลยุทธ์ จัดทำข้อมูลทรัพยากร จัดทำระบบฐานสินทรัพย์ให้ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ วิเชียร อินทรจันทร์ (2545) เรื่อง *ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงาน โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร* พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนได้สนับสนุนให้บุคลากร ได้มีความเข้าใจ ความรู้และความถนัด ตลอดจนควบคุม ตรวจสอบ และสร้างความชัดเจนโปร่งใสในการดำเนินงานด้านการเงิน การบัญชี อย่างถูกต้อง มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดใน ระดับมาก

1.3 ครูมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดเทศบาลนครสมุทรสาคร ด้านการบริหารงานบุคคล ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สร้างเสริมขวัญและกำลังใจให้ครูอย่างสม่ำเสมอ และคอยให้คำปรึกษาเมื่อครูเจอปัญหา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ขวัญกำลังใจเป็นสิ่งจำเป็นที่ผู้บริหารจะต้องเอาใจใส่ผู้ใต้บังคับบัญชาอยู่เสมอเพราะถ้าการบำรุงขวัญ กำลังใจที่ดีจะทำให้มีการสร้างผลงานที่มีคุณภาพให้แก่หน่วยงาน จึงต้องมีการเสริมสร้างขวัญและบำรุงขวัญของบุคลากรในสถานศึกษา เพื่อรักษาเสถียรภาพของผู้ปฏิบัติงานให้อยู่ในระดับสูงตามความต้องการ และส่งผลไปถึงประสิทธิภาพของงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ปรีชาพร วงศ์อนุตตรารัตน์ (2547, หน้า 134-135) กล่าวสรุปว่า ความสำคัญของขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานว่าผู้ที่มีขวัญกำลังใจดี มักเป็นผู้ที่มีความสามารถในการทำงาน ให้เป็นไปตามความมุ่งหมายของการจัดการ จะสร้างผลงาน ที่คุณภาพให้กับหน่วยงาน บุคคลที่มีขวัญกำลังใจดีจะมีพฤติกรรมในการปฏิบัติงานออกมาได้ดีเช่นกัน และสอดคล้องกับการศึกษาของ วราวุธ จันทร์พ่องศรี (2554) เรื่อง ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการ บริหาร โรงเรียนห้วยน้ำหอมวิทยาการ อำเภอหุมตาบง จังหวัดนครสวรรค์ พบว่า ด้านการพัฒนาส่งเสริมบุคลากรและธำรงรักษาบุคลากรดูแลเอาใจบำรุงขวัญอย่างสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด

สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ยึดหลักความยุติธรรม เสมอภาคในการบริหารงาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูบางคนอาจยังไม่ได้เข้ามามีบทบาทหรือเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เท่าที่ควร และอาจมีทัศนคติที่ไม่ตรงกับองค์กร ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ เดโช สนวนานนท์ (2545, หน้า 25) การบริหารนั้นต้องปราศจากความลำเอียง การมีความยุติธรรมและเป็นธรรมถูกต้อง ถูกระเบียบ ไม่ลำเอียง ต้องมีในผู้นำเป็นอย่างยิ่ง เพื่อปกป้องความเสียหายที่อาจเกิดกับบุคคลหรือองค์กร และสอดคล้องกับการศึกษาของ ภัทราพร แสงประพันธ์ (2556) เรื่อง ความพึงพอใจของครูที่มีต่อผู้บริหารด้านการบริหารงาน ในโรงเรียนหนองสองห้องวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 อำเภอหนองสองห้อง จังหวัดขอนแก่น พบว่า ด้านการบริหารบุคลากรให้เกิดความคล่องตัว มีอิสระภายใต้กฎหมาย ระเบียบ เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล ยึดหลักความยุติธรรม มีความเสมอภาคเท่าเทียมกัน

1.4 ครูมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดเทศบาลนครสมุทรสาคร ด้านการบริหารงานทั่วไป ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ รับฟังนำความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะ ของผู้ปกครองและชุมชนมาดำเนินการปรับปรุงพัฒนาของโรงเรียน ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา ไม่ว่าจะเป็นผู้ปกครอง ชุมชน ถือว่าเป็นส่วนสำคัญที่สะท้อนให้เห็นถึงคุณภาพของการจัดการศึกษาของสถานศึกษา เพราะฉะนั้น โรงเรียนต้องรับฟังข้อเสนอแนะ เพื่อนำมาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของธนสาร บัลลังก์ปัทมา (2551, หน้า 30) กล่าวสรุปว่า ผู้ปกครองควรมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาจะช่วยขับเคลื่อนให้การบริหารจัดการศึกษาดำเนินไปตามความต้องการของผู้ปกครองและชุมชน ช่วยให้สถานศึกษาได้รับการยอมรับจากชุมชน ชุมชนรักและหวงแหนสถานศึกษา ซึ่งส่งผลให้ผู้ปกครองและชุมชนสนับสนุนทรัพยากรการศึกษา

และให้ความร่วมกับสถานศึกษาในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยความเต็มใจ และสอดคล้องกับการศึกษาของ ภัทรพร แสงประพันธ์ (2558) เรื่อง *ความพึงพอใจของครูที่มีต่อผู้บริหารด้านการบริหารงานในโรงเรียน หนองสองห้องวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 อำเภอหนองสองห้อง จังหวัดขอนแก่น* พบว่า โรงเรียนมีการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อให้เห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของ โรงเรียนเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาโรงเรียนต่อไป มีค่าเฉลี่ยสูงสุด

ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน ทั้งนี้เป็นเพราะว่า โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสมุทรสาครเป็นโรงเรียนที่ใกล้ชิดกับชุมชน เมื่อมีงานหรือกิจกรรมสำคัญ ต่างๆ ครูต้องเข้าไปมีส่วนร่วมกับชุมชนซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สายสุณีย์ ปวดีนันท์ (2541, หน้า40) กล่าวสรุปว่า การมีส่วนร่วมในการทำงาน คือ ความร่วมมือจากบุคคลหรือกลุ่มคนที่เห็นพ้องต้องกัน ร่วมรับผิดชอบ หรือเข้าร่วมทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อองค์กรโดยรวม ร่วมวางแผน คิดแก้ไข ปฏิบัติ ติดตามผลและร่วมรักษามาตรฐานที่กลุ่มกำหนดขึ้น ทั้งนี้เพื่อให้เกิดการพัฒนาต่อองค์กร และเพื่อบรรลุ เป้าหมายที่กำหนด และสอดคล้องกับการศึกษาของ ศศิธร สุขศิริ (2559) เรื่อง *ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการ บริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนเตรียมอำเภอบางพลี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สมุทรปราการ* พบว่า การจัดระบบในองค์กรให้มีความเหมาะสมในการใช้เป็นสถานที่ประสานความร่วมมือ ในการพัฒนาวิชาการให้กับสังคมและชุมชน มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด

2. ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัด เทศบาลนครสมุทรสาคร ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันทางสถิติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูทุกคน ไม่ว่าจะมีความรู้วุฒิการศึกษาสูงเพียงใดก็ตาม ก็ย่อมต้องการความพึงพอใจในการปฏิบัติงานเท่าๆ กันทุกคน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ลัดดาวัลย์ ใจไว (2558) เรื่อง *ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารจัดการ การศึกษาของผู้บริหารโรงเรียน ในกลุ่มโรงเรียนศรีราชา 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ชลบุรีเขต 3* พบว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาโดยภาพรวมและรายด้านไม่ แตกต่างกัน

3. ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาของผู้บริหาร สถานศึกษาในสังกัดเทศบาลนครสมุทรสาคร ด้านการบริหารงานวิชาการ และด้านการบริหารงานทั่วไป ไม่แตกต่างกันทางสถิติ ส่วนด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และภาพรวม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน มากกว่าอาจจะเข้าใจต่อระบบการจัดการศึกษาได้ดีกว่าครูที่มีประสบการณ์น้อยกว่า ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษา ของ ยอดยิ่ง เกษรมาลา (2552) เรื่อง *ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานในเครือโรงเรียนสุทธารัตน์ จังหวัดชลบุรี* พบว่า ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษา แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยสามารถใช้เป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารโรงเรียน ครู และผู้ที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาปรับปรุงการบริหารงานของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสมุทรสาคร เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น ดังนี้

1. ด้านการบริหารงานวิชาการ ควรปรับปรุงและพัฒนาส่งเสริมให้ครูมีการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงอย่างหลากหลาย ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา เพื่อเอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนาทางวิชาการ อย่างต่อเนื่องและทั่วถึง เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดต่อผู้เรียน
2. ด้านการบริหารงานงบประมาณ สถานศึกษาควรดำเนินการจัดหาวัสดุอุปกรณ์และหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนที่สนับสนุนการใช้ทรัพยากรร่วมกันเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา
3. ด้านการบริหารงานบุคคล ควรสนับสนุนส่งเสริมให้บุคลากร ได้มีโอกาสเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ และเจตคติที่ดี มีการจัดสวัสดิการที่เหมาะสมเสริมสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงาน และเปิดโอกาสให้ครูได้มีส่วนร่วมในการบริหารงาน
4. ด้านการบริหารงานทั่วไป ควรสนับสนุนและการอำนวยความสะดวกต่างๆ ในการให้บริการการศึกษาทุกรูปแบบทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยตามบทบาทของสถานศึกษา ตลอดจนการจัด และให้บริการศึกษาของบุคคล ชุมชนองค์กร หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่น

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ.(2546).หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546. กรุงเทพมหานคร : ม.ป.พ.

กระทรวงศึกษาธิการ.(2543).คู่มือการปฏิรูปการศึกษาในแนวทางปฏิรูปสถานศึกษาให้เป็นโรงเรียน

ในอุดมคติตามองค์ประกอบที่กำหนดไว้ 10 ประการ. กรุงเทพมหานคร:กระทรวงศึกษาธิการ.

กระทรวงศึกษาธิการ.(2550).การศึกษาเพื่อความอยู่เย็นเป็นสุข.กรุงเทพมหานคร:โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์

การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

จันทร์านิ สงวนนาม. (2553).ทฤษฎีและแนวทางปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา.นนทบุรี:บุ๊คพอยท์.

ดำรง พลโกชน. (2545). บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ

พ.ศ. 2542.บริหารการศึกษา.1(3).28-31.

เดโช สวานานนท์. (2545). พจนานุกรมศัพท์การเมือง. กรุงเทพมหานคร: หน้าต่างสู่โลกกว้าง.

เทอดชัย ไสยลักษณ์ (2555).ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขต

พื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์เขต2.วารสารคณะศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ธนสาร บัลลังก์ปัทมา. (2551). บทบาทประชาชนในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษา. *The city Journal* ปีที่4 ฉบับที่85 วันที่1-15 มีนาคม 2551.

นัฐดา ไน หาญอนุพงศ์ (2557). ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาในสังกัดเทศบาล จังหวัด ชัยนาท. วิทยานิพนธ์. หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาการบริหารการศึกษา. วิทยาลัย นานาชาติเซนต์เทเรซา

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2544). จิตวิทยาการบริหารงานบุคคล. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์สื่อเสริมวิชาการ.

ภัทราพร แสงประพันธ์. (2556) ความพึงพอใจของครูที่มีต่อผู้บริหารด้านการบริหารงานในโรงเรียน หนองสองห้องวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 อำเภอหนองสองห้อง จังหวัด ขอนแก่น. วารสารศาสตร์ออนไลน์. บัณฑิตศึกษา. มหาวิทยาลัยรามคำแหง

มณฑยา สานต์สุทธิกุล. (2556). ความพึงพอใจและแนวทางสนองความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู โรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 3. วิทยานิพนธ์การศึกษา มหาบัณฑิต. สาขาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยบูรพา.

ยอดยิ่ง เกสรมาลา. (2552). ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานในเครือโรงเรียนศุภรัตน์ จังหวัด ชลบุรี. งานนิพนธ์ (กศ.ม). สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยบูรพา

รุ่งรัศมี โกศล. (2559). ความพึงพอใจของครูต่อการบริหาร โรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพ การจัดการศึกษากลุ่มที่ 7 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 1. งานนิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยปทุมธานี

ลัดดาวัลย์ ใจไว (2558). ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารจัดการศึกษาของผู้บริหาร โรงเรียนในกลุ่ม โรงเรียนศรีราชา 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3. งานนิพนธ์นี้ การศึกษามหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยบูรพา

วราวุธ จันทร์ผ่องศรี. (2554) ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหาร โรงเรียนห้วยน้ำหอมวิทยาการ. สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย. วิทยาลัยทองสุข.

วิเชียร อินทร์จันทร์. (2545). ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงาน โรงเรียนประถมศึกษาสังกัด กรุงเทพมหานคร. ปรินญานิพนธ์

ศศิธร สุขศิริ (2559). ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนเตรียมอำเภอ บางพลี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ. วารสารศาสตร์ออนไลน์. บัณฑิตศึกษา. มหาวิทยาลัยรามคำแหง

สายสุนีย์ ปุตุณันท์. (2541). ความรู้ ทักษะ และ การมีส่วนร่วมทำกิจกรรมในโครงการบริหารคุณภาพทั่ว ทั้งองค์กรของเจ้าหน้าที่ในโรงพยาบาลทั่วไปของรัฐ: กรณีศึกษา โรงพยาบาลสิงห์บุรี จังหวัด สิงห์บุรี. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาจิตวิทยา อุตสาหกรรม. บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

หวน พันธุพันธ์. (2548). *หลักการบริหาร: นักบริหารมืออาชีพ*. นนทบุรี: พันธุพันธ์.

อลิษา มงคล (2556). *ความพึงพอใจของครูผู้สอนต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนน้ำรินพิทยาคมอำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก*.วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต.สาขาการบริหารการศึกษา.บัณฑิตวิทยาลัย.มหาวิทยาลัยทองสุข